Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Synonyma Ciceronis - Cod. Ettenheim-Münster 40

Cicero, Marcus Tullius

[S.l.], 1506

Sap: Mantuano

urn:nbn:de:bsz:31-108148

Visual Library

¶ Bap: Mantuanus

Ad Robertu Senerial

Octua phebeum visu no sustinet orba
Hoc ena Jouis armigero putat esse negatu
Sic gens hoc eo anguē suis quod viribg impar
Autumat Herculeos credere iudicat aus

Parce in miseris / nec te fortuna superbum
Efficiat casu virtg dominetur in omni

Sed regni iactura minor pietate et equi
Maxima diuitias Aufert et regna vetustas
Aat virtg eterna manet sequit sepultos

Omnia plena deo nam sicut tota p artg
Corporeos mens vna subit / sic virg in vna
Mundi mole deg / mundo in amplior ipo
Tendit in immensum nulloq includit arcu:

¶ Ad Andre Bentiuolum

Ver no vna dies no vna reducit hirundo
Sic neq solertes breuis experientia rerum
Fert animos vigilans prudentia surgit ab usu
Leuior hauquotiens videt fortuna cauendu ē
Sz tentare nihil licz aduersantibg astris
Militat in bellis amor ē in pace voluptas

O supu metuenda manus: sententia semp
Aequa: humane progenita nunq merit
Spes hominu fragilis fortunaq lubrica vanu
Consiliu: sensus hebetas prudentia rara
Propterea quicumq loco sublatus ad auras
Constitit illustri summa nos appetat arce
Ne possum deitus eat
Sed quid flere iuvat mortes alienaq fata
Nos omnis domus illa manet: dilabitur etas
Dum loquor et celeres torquent sua stamina parce

Ad falconem

Post obitum benefacta manent eternaq virtus
Non metuit stygios ne rapiatur aquis
Nulla suo res est si sit data tempore tulis
Apta ferit magna tpa rebus opem
Invidie morbo presens male iudicat etas
Iudiciu melius posteritatis erit
Cur tibi sunt dotes per me ternine falco
Assimilis mores accipiat haro
Cur sors falconis nec leta nec aspera mutas
Masculea quod virtus pectora firma facit
Maxima cum doctis ut hz commercia falco
Quod paritas hominis conciliare solet

Cur genium fraudas: cur respuis ora falco
¶ Calcar habet virtus desidiamque domat
Cur non tam levius aut tam iucunda secutus
¶ Libera quod vitiis tota iuventa fuit
Aemula virtutum sors est: quos elevat illa
¶ Ista premit tempore torva supplicio
Vivite felices aeterno lumina somno
¶ Nam mea caligant mores
Sors facit elatos et rusticitate tumentes
¶ Et generant mores corda superbas eras
Secula tot rerum tot vivit secula cornix
¶ Ast hominum paucis vita diebus abit
Certa igitur falco maior tibi cura dierum
¶ Quam sit opum: redit aes: non redit ulla dies
Mens virtutis inops: mare piscibus: alite caelum
¶ Sideribus mundus gramine terra carens
Longa dies marmor solidum consumit et aera
¶ Tempus enim dura singula fauce terit
Plurima virtutum laus hic: at praemia nulla
¶ Nam dei illius praemia solus habet
Ardua res vicisse alios victoria maior
¶ Est animi fluctus composuisse sui #
Sponte malos homines et nova gratia nutrit
¶ At melius semet ferre recusat hunc

Subvertisse mortis et debellasse timore
Gaudia spemque gratia supposuisse iugo
Fortior est qui se quam qui fortissima vincit
Oppida nec virtus altior ire potest

Maior e ppiis alienaqz pignora semp
¶ Tractat inhumana dura nouerca manu
Vir bonus e celi : malus e telluris alumnus
¶ Quos igitur celum diligit odit humus
Fortuna supat virtus : prudencia vatum
¶ Curat honestatem iusticiamqz deus
Ipsa sibi satis e, ipa e sibi premia virtus
¶ Sors e pter opes at sine honore nihil
¶ Lacedemonij fures colere Ast Scithie ipsi
grauiter punire solebant
Omnibus e lupos licz in regione luporum
¶ Inter pigmeos nō pudet esse breuem
Inuida mors siquid miseris uidet utile terris
¶ Insidiatrices mittit ad arma manus
Nam iuuenis mores a comuentibus haurit
¶ Et calet admoto frigidus igne liquor
Sz memores estote pias inuidere metas
¶ Dre : nec infernos posse subire lacus
Fidere virtuti fortuna fugatior vndis
¶ Non monet et certam nescit habere domum
Parua decet humiles : puo breuis hidria fonti
¶ Conuenit et preciosa rate e breuis utribus aqua

Mirita plutom veterum prudentia vatum
Cur subient opes forsan quia viderat auru
Ex ima tellure trahi: sub montibus altis
Aes latis argentum decor et in viscere terra
Contendimus ergo
Divinas orto quia sunt vomenta malorum
Et scelerum instrumenta quibus subvertitur se
Iustitie robur feros quibus itur ad amnes
Sulphureos quoque lacus regnum implacabile ditis
Blanda patrum segnes fant indulgentia natos

De virtute loqui minimum virtutibus uti
Nec Sampsonis opus: in assuetudine multa

Omne quod excelles opus et sublime futurum
Difficiles ortus habet incrementaque tarda

Virtus Notrone sperie

Me labor assiduus validam facit otia frangunt
Et quotiens opus est armis exercita nullis
Congredior viris et succumbere nescia si quid
Pondus ab adversis iniectum et casibus equa
Venie feram ipsum hominem doceo variasque partes
Erudiens pauperibus immortalibus armis persimiles reddo
Fortune domitrix ego sum scelerumque flagellum
Semper rela manu ferimus in crimine semper
Ne genus humanum postrat) sunt aspera bella

Ambiciosus honos et opes et feda voluptas
Hec tria pro trino numine mundus habet
Fortior est qui se quam qui fortissima vincit
Menia : nec virtus altius ire potest
Nam quid longa dies hominis nisi longa laborum
Colluvies : longi paciencia carceris etas
Ex utero ingredimur per limina mortis adimus

Non habet ex omni numero plebisque primique
Victrice nisi qui potuit certare corona
Et multis certare datur sed vincere paucis

Pyramides Nili pharos insula iuppiter Ammon
Mausoli et Trivie marmora celsa dee
Regna semiramidis : Romana palacia iuge
Si placet et solymi templa superba dei
Talia simplicitas hominum miracula dixit
Qui nisi terrenas nil speculantur opes
Hec lapidum moles celataque saxa fuere
Que gravius gemma fecerat arte labor
Longa dies marmor solidum gravi et era
Tempus enim dura singula fauce terit
Magnus opus virtus : quod nec dissolvere possunt
Tempora nec rauco fulmina pulsa sono

Mollia non obstant duris : nec fortia possunt
Debilibus vinci / nec ligno saxa caventur
Nec manibus muri : sed dura marmora ferro

Mema contorsit magno molimina sapiis
Eximing
Qui satur est pleno laudat ieiunia ventris
Et quem nulla premit sitis est sitientibus asper
Pauperies inimica bonis est moribus omne
Labitur in vitium culpe scelerumque ministra est
Quisquis amat levius nec femina solus est ipsi
Quisquis amat servit sequitur captivus amantem
Fert domita cervice iugum fert verbera tergo
Dulcia fert stimulos trahit et bonis in stratis aratrum
Frons est animi notabilis index
Hominum quoque mos est
Que nos numquam premunt alieno imponere tergo
Rustica gens nulla genus arte domabile semper
Irrequietum animal gaudet sudore parato
Fortunate senes nobis hec omnia rerum
Ingerit etherei sententia iudicis equa est
Ideo est omnia mala que patimur peccata nostra meruere
Si fugiunt aquilam fulice si rhena cervi
Si agrio lupum si damma carne muliebria carnis
Blandimenta fugis tantum non inopia pastor
Hec tua sors quid queris opes deus omnia in omnes
Dividit ut melius nobis videt esse futurum
Sorte tua contentus abi sine cetera nobis
Ille meis opibus gaudet qui diligit odit
Invidus atque animo bona fert aliena molesto
Hoc amor hoc pietas hoc vult deus omnia non dat
Omnibus ut nemo sibi sit satis indigeat que

Alter opes alterius : que res coniungit in unum
Non ego ditari Cupio : sed vivere parvo
Fac habeam tenuem sine sollicitudine victum
Hoc contentus eam
Inferre fugientia murice vestes
Ante redis rapidos ignes paravit ahenis
Quam celebres usus habeant regumque ferantur
In thalamos prius accensis fornacibus aurum
Solvitur in rivos ~~et~~ multo vapulat ictu
Qua gremio suaves epulas et vina rapian
Conspectus hominum fugies : domus orba migro
Fluctuat amisso ceu navis in equore clavo
Currimus in fatum : tandemque recedimus annis
Mortuaque etatis pars est iam maxima nostre
Pallida preteriti spatium mors occupat evi
Quod super expectat hians : iam plena meorum
Terra cadaveribus : iam sanguineosque sepulchra
Urna rapuit : soli steriles servamur in omne
Dedecus : et certe brevius et felicior evi
Conditio : prima Deus indulsisse parenti
Creditur : et fragili bene consuluisse senecte
Cum vetuit primos iterum decerpere fructus
Et fruges gustare quibus produxerat annos
Nam quid longa dies hominum : nisi longa dolorum
Colluvies : longi patientia carceris etas
longior

Nulli adeo vivax animi solertia nulli
Tam felix aderit florentis gloria lingue
Ut Marie possit laudes equare loquendo

Blande parvum segnes facit indulgentia natos
Jeiunia nudi dispiciant sudare : famemque
Et diuturna pati ieiunia : frigus et imbres
Fastidiunt : et sic forte reperiant amaram
Vitam sapient iocunda

De virtute loqui minimum est virtutibus uti
Hoc Samsonis opus : tamen assuetudine longa
Assiduique operis tractu formabitur in se
Virtutem natura trahit : preludia multa
Egregias artes parvit. In pace togaque
Bella docet miles discit : mox obviat hosti
Impiger : et firmum parat ad certamina pectus
Sepius applaudis mens est attenda diuque
Sermone duranda gravi : nam prona sequaxque
In peiora ruit nisi lora retraxerit usus
Ast ubi iam legis patiens assuetaque vinclis
Sessori parere potest quo iusserit ibit
Sepius a natis secum pater adunat hostia
Cumque suo ignorans inter pastora iocatur
Sepe sibi lachrimas in superat dum gaudia matres
Atque sue pascit ventura opprobria gentis

Est virtute labor sed in xpo certa labore
Dona.
Sed post iacturam quis non sapit utile non
Consilium post facta dari quod oportuit ante
Unda salum pereunt perit humidus aer
Oritur et quicquid quattuor ista regit et
ignis

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch
Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST